

Brussel, 6 juli 2017

Verslag nr. 2017/03 – Verslag aan de regering**Uitgebracht op eigen initiatief**

Artikel 111 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Voorafbeelding van de begroting 2018 – Meerjarenramingen 2019-2020

De voorafbeelding van de begroting 2018 van het sociaal statuut der zelfstandigen vertoont een positief eindsaldo van 150.752.943 EUR. In de meerjarenramingen 2019-2020 zal het saldo een relatief stabiel verloop kennen en zou het globaal financieel beheer in 2020 een boni moeten voortbrengen dat geraamd wordt op ongeveer 155 miljoen euro.

Het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen wenst de aandacht van de regering te vestigen op de onderstaande elementen in de voorafbeelding van de begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2020 van het globaal financieel beheer zelfstandigen.

1 Ontvangsten

De globaal geraamde ontvangsten in de voorafbeelding 2018 bedragen ongeveer 7 miljard EUR (tabel 1) en liggen daarmee ca. 151 miljoen hoger dan in de technische ramingen van juni 2017. Voor de periode 2019-2020 vertonen de geraamde ontvangsten een gunstig verloop en zullen deze volgens de meerjarenramingen in lopende prijzen ca. 7,5 miljard EUR bedragen in 2020.

Tabel 1. Geraamde ontvangsten globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, 2017-2020, in EUR

	<i>Technische ramingen 2017*</i>	<i>Voorafbeelding van de begroting</i>	<i>Vooruitzichten 2019</i>	<i>Vooruitzichten 2020</i>
Bijdragen ¹	4.335.920.567	4.300.391.309	4.435.042.648	4.578.602.411
Rijkstoelage ²	370.147.000	368.430.000	373.956.000	379.566.000
Alternatieve financiering	2.125.988.282	2.297.601.359	2.378.415.231	2.469.684.658
Diverse opbrengsten	1.477.837	1.477.837	1.477.837	1.477.837
Financiële opbrengsten	53.766.000	70.127.000	70.127.000	70.127.000
Totale ontvangsten	6.887.299.686	7.038.027.505	7.259.018.716	7.499.457.906

* gerealiseerd in juni 2017

Bron: Dienst Financiën RSVZ

¹ KB nr. 38, consolideringsbijdragen, PMP-bijdragen, vennootschapsbijdragen, en bijdragen tweede pensioenpijler.

² Omvat de jaarlijkse rijkstoelage (368.430.000 EUR in de voorafbeelding 2018) en de evenwichtsdotatie (waarvoor er voorlopig geen bedrag is ingevuld in de voorafbeelding 2018).

Het Comité formuleert de volgende opmerking m.b.t. de evenwichtsdotatie.

Sinds de hervorming van de financiering van de sociale zekerheid wordt de evenwichtsdotatie zo berekend dat de budgettaire rekeningen van de globale beheren geen surplus noch een tekort vertonen. De evenwichtsdotatie van het stelsel van de zelfstandigen mag bovendien niet minder bedragen dan 1/9de van de evenwichtsdotatie die aan het stelsel van de werknemers wordt toegewezen, zonder dat dit aanleiding mag geven tot een boni in het stelsel van de zelfstandigen. Aangezien de voorafbeelding van de begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2020 een positief saldo vertonen, werd er bij de opmaak van de voorafbeelding 2018 en de meerjarenramingen 2019-2020 van uitgegaan dat er geen enkele evenwichtsdotatie aan het globaal financieel beheer van de zelfstandigen moeten worden toegewezen. De minimale evenwichtsdotatie die had kunnen worden toegekend op grond van 1/9de van de evenwichtsdotatie die aan het stelsel van de werknemers wordt toegewezen, bedraagt 357.459.000³ EUR in 2017 en blijft de volgende jaren stijgen.

2 Voorafnames

In de voorafbeelding van de begroting 2018 bedragen de globale voorafnames 277,8 miljoen EUR (tabel 2). De meerjarenramingen 2019–2020 laten voor de komende jaren een stijging zien van deze voorafnames tot 291,2 miljoen EUR in 2020.

Tabel 2. Geraamde voorafnames 2017 – 2020 globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, in EUR

	<i>Technische ramingen 2017*</i>	<i>Voorafbeelding begroting 2018</i>	<i>Vooruitzichten 2019</i>	<i>Vooruitzichten 2020</i>
Administratiekosten	93.011.239	94.603.467	98.138.055	100.115.818
- RSVZ	62.684.261	62.886.403	66.589.467	67.856.679
- Diensten derden	29.553.078	30.932.544	30.752.570	31.452.170
- Tekort beheerskosten CNH	0	0	0	0
- Diverse uitgaven RSVZ	773.900	784.520	796.018	806.969
Financiële lasten	26.744.000	34.884.000	34.884.000	34.884.000
Overdracht RIZIV	143.368.206	148.340.591	152.227.114	156.215.464
Totaal voorafnames	263.123.445	277.828.058	285.249.169	291.215.282

* gerealiseerd in juni 2017

Bron: Dienst Financiën RSVZ

3 Te financieren behoeften

De te financieren behoeften worden in de voorafbeelding van de begroting 2018 geraamd op 6,6 miljard EUR en stijgen in de meerjarenramingen in lopende prijzen tot 7,1 miljard EUR in 2020 (tabel 3).

³ Bedrag berekend op basis van de begrotingscontrole 2017. De evolutie van dit bedrag is afhankelijk van de ramingen van de RSZ.

Tabel 3. Geraamde ontvangsten globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, 2017 – 2020, in EUR

	<i>Technische ramingen*</i>	<i>Voorafbeelding begroting 2018</i>	<i>Vooruitzichten 2019</i>	<i>Vooruitzichten 2020</i>
Pensioenen	3.636.243.729	3.728.747.597	3.815.511.049	3.900.394.147
ZIV-geneeskundige verzorging	2.306.476.000	2.365.686.000	2.431.249.000	2.500.878.000
ZIV-Uitkeringen	450.227.000	475.622.000	503.017.000	529.977.000
Overbruggingsrecht (Faillissementsverzekering)	16.395.212	16.629.307	16.935.286	17.218.105
Dienstencheques – Moederschapshulp	4.451.994	4.729.792	4.805.469	4.877.551
Mantelzorg	1.496.032	1.508.299	1.536.052	1.561.704
Overdracht van pensioenrechten – EG	1.800.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
Asbestfonds	115.000	115.000	115.000	115.000
Gezinsbijslag	0	0	0	0
Vermindering van de prestaties ingevolge maatregelen tegen de sociale Maatregelen ter verbetering van het sociaal statuut	-11.050.078	-11.050.078	-11.050.078	-11.050.078
Welvaartsaanpassingen	0	0	39.942.000	81.746.000
Totaal te financieren behoeften	6.406.813.476	6.609.446.504	6.829.519.365	7.053.176.016

* gerealiseerd in juni 2017

Bron: Dienst Financiën RSVZ

4 Eindsaldo

Het eindsaldo van de voorafbeelding van de begroting 2018 bedraagt iets meer dan 150 miljoen euro. In de meerjarenramingen 2019-2020 zal het saldo een relatief stabiel verloop kennen en zou het globaal beheer een bonus moeten voortbrengen dat geraamd wordt op ongeveer 155 miljoen euro in 2020.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 6 juli 2017:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

Type de réunion

Date de la réunion

VERGADERING COMMISSIE FINANCIEN EN BEGROTING
GLOBAL BEHEER ZELFSTANDIGEN – INASTI-RSVZ
13/6/2017

Historique

Version	Date	Auteur	Corrections
1	13/06/2017	RSVZ-FIN	

Participants

M. DEFFET	Présent
B. VANDECAVEYE	Présent
K. HAUMAN	Présent
F. VERHAEGHE	Présent
A. DEMARRE	Présent
C. SALMAN	Présent
F.VOS	Présent
J. WALD	Présent
S. CLOSSON	Absent
C. VANLAERE	Absent

RSVZ-INASTI	
A. VANDERSTAPPEN	Présent
V. DE MAESSCHALCK	Présent
A. VINCENT	Présent
M. GEERAERT	Présent
S. SCHELFHOUT	Présent
P. VAN WIN	Présent

1 Opvolging belangrijkste begrotingsrubrieken

De tabellen geven de realisaties weer op verschillende datums. Het gaat om budgettaire realisaties, of om financiële realisaties indien deze in de buurt liggen van of samenvallen met de definitieve budgettaire realisaties.

1.1 Bijdragen

Tabel 1.

(in 1.000 euro)	Begrotings- controle 2017	Realisaties	Ramingen	Totaal jaar	Verschil
	RvB 10/05/2017	-> 31/3	1/4 -> 31/12	1/1 -> 31/12	
	(a)	(b1)	(b2)	(b)=(b1)+(b2)	(c)=(b)-(a)
1. Bijdragen	4.330.349	882.005	3.369.747	4.251.752	-78.597
- Sociale bijdragen	4.102.948	876.020	3.147.095	4.023.115	-79.833
- Vennootschapsbijdragen	213.601	3.780	208.271	212.050	-1.551
- Andere (publieke mandatarissen, tweede pensioenpijler...)*	13.800	2.205	14.381	16.587	2.787

* realisaties tot 31/5/2017

Commentaar:

De ontvangsten uit bijdragen van de zelfstandigen zijn tijdens het eerste kwartaal 2017 sterk beïnvloed door de regularisaties naar aanleiding van de verwerking van de definitieve inkomsten van de zelfstandigen voor 2015. Hierdoor liggen de realisaties lager dan wat budgettair was voorzien.

Het aandeel van het 1ste kwartaal is steeds lager dan dat van de drie laatste kwartalen. In 2017 bereikt men weliswaar een dieptepunt: de ontvangsten uit sociale bijdragen bedragen slechts 21,35% van de geraamde jaarlijkse begroting.

De talrijke regularisaties die tijdens het 1ste kwartaal 2017 gebeurden (voor +/- 40% inkomsten van de populatie zelfstandigen) zorgen voor een tijdelijke zware negatieve impact op de realisaties. In het cijfer van de reeds behandelde regularisatieberichten zitten er terugbetalingen aan zelfstandigen, die onmiddellijk (dus in het kwartaal zelf) gebeuren, en vorderingen tot betaling, die uitgevoerd moeten worden ten laatste het kwartaal volgend op de datum van de vordering. De terugbetalingen en de ontvangsten naar aanleiding van de verwerking van de definitieve inkomsten van de zelfstandigen lopen dus niet gelijk. Volgens de laatste gegevens, die nog bevestigd moeten worden, zouden de regularisaties gunstig uitvallen. In de begrotingsramingen van het RSVZ werd een bedrag van 290 miljoen euro geraamd voor de totale regularisaties. Deze voorspelling zou eventueel overschreden worden. Gezien de onduidelijkheid werd besloten de begrotingsraming nu niet aan te passen. Het dossier wordt van nabij opgevolgd en een contact met de fondsen wordt voorzien om precieze informatie hieromtrent te verkrijgen.

Door de beschreven problematiek van de regularisaties is het inningspercentage bijzonder laag: 80,87%, terwijl het jaarlijks inningspercentage geraamd is op 99,52%. Dit zal ook van nabij opgevolgd worden.

De budgettaire raming is en blijft ambitieus, en zal misschien neerwaarts moeten worden aangepast naar aanleiding van de gegevens van het tweede kwartaal 2017. Het is te vroeg om nu al conclusies te trekken.

De onderbenutting van de andere bijdragen is niet relevant wat deze periode betreft, gezien het over jaarlijkse bijdragen gaat waarvan de inning op een ander moment valt.

1.2 Overheidsfinanciering: alternatieve financiering en rijkstoelagen

Tabel 2.

(in 1.000 euro)	Begrotings- controle 2017	Realisaties	Ramingen	Totaal	Verschil
	RvB 10/05/2017	-> 31/5	1/6 -> 31/12	1/1 -> 31/12	
	(a)	(b1)	(b2)	(b)=(b1)+(b2)	(c)=(b)-(a)
2. Overheidsfinanciering	2.508.081	692.407	1.802.738	2.495.145	-7.936
- Alternatieve financiering	2.132.934	541.014	1.583.984	2.124.998	-7.936
- Btw	1.549.272	404.642	1.136.694	1.541.336	-7.936
* Basisbedrag (art. 9)	1.006.487	343.569	654.982	998.551	0
* Compensatie van verlies van bijdrageontvangsten ingevolge maatregelen (art. 12)	173.800	61.073	112.727	173.800	0
* Nieuwe financiering van de ziekteverzekering (art. 19)	368.985	0	368.985	368.985	0
- Roerende voorheffing	583.662	136.372	447.290	583.662	0
* Basisbedrag (art. 10)	481.562	96.714	384.848	481.562	0
* Compensatie van verlies van bijdrageontvangsten ingevolge maatregelen (art. 12)	102.100	39.658	62.442	102.100	0
- Andere	0	0	0	0	0
- Rijkstoelage	370.147	151.393	218.754	370.147	0
- Jaarlijkse rijkstoelage	370.147	151.393	218.754	370.147	0
- Evenwichtsdotatie	0	0	0	0	0

Commentaar:

Door de laattijdige publicatie van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid waren de ontvangsten uit alternatieve financiering zeer laag in het eerste kwartaal. In mei gebeurde er evenwel een inhaalbeweging. Deze zal verder gezet worden in juni, na de publicatie van het koninklijk besluit betreffende de bedragen voor de alternatieve financiering van de bijkomende geldmiddelen, toegekend voor de financiering van de geneeskundige verzorging (§1 quater).

Men stelt weliswaar vast dat de ontvangsten uit btw lager zijn dan initieel geraamd door de FOD Financiën. Dit heeft een impact op de bedragen die aan het globaal beheer worden gestort in toepassing van artikel 9 van de nieuwe financieringswet. Ter informatie wordt meegedeeld dat artikel 9, §2 het wettelijk minimumbedrag uit btw vastlegt op 977.716.000,00 euro voor 2017 en dat de geraamde ontvangst in de begrotingscontrole 2017 van het sociaal statuut der zelfstandigen 1.006.486.945,76 euro bedraagt.

Wat de roerende voorheffing betreft, werd het wettelijk minimum ingeschreven in de begrotingscontrole 2017.

Volledigheidshalve wordt eveneens meedegeeld dat de evenwichtsdotatie voor ieder stelsel afzonderlijk bepaald wordt, op een zodanige wijze dat de beide stelsels noch een overschot, noch een tekort hebben op hun budgettaire rekeningen (met uitsluiting van de veranderingen in de uitgevoerde beleggingen voor eigen rekening). De evenwichtsdotatie van het stelsel van de zelfstandigen moet minstens 1/9 van de evenwichtsdotatie van het stelsel van de werknemers bedragen. Leidt dat bedrag echter tot een overschot, dan moet het zodanig gecorrigeerd worden zodat de budgettaire rekening een nulsaldo vertoont. Het bedrag voor het RSVZ (zonder correctie) werd in het kader van de begrotingscontrole 2017 geraamd op 357.459.000 euro.

1.3 Prestaties

Tabel 3.

(in 1.000 euro)	Begrotings- controle 2017 RvB 10/05/2017	Realisaties	Ramingen	Totaal	Verschil
		-> 31/3	1/6 -> 31/12	1/1 -> 31/12	
	(a)	(b1)	(b2)	(b)=(b1)+(b2)	(c)=(b)-(a)
3. Sociale prestaties	4.128.586	1.689.236	2.429.465	4.118.701	-9.885
- Pensioenen*	3.642.321	1.496.590	2.139.654	3.636.244	-6.077
- Uitkeringen	470.179	188.995	275.878	464.873	-5.306
- Andere behoeften (overbruggingsrecht, dienstencheques-moederschapshulp...)	27.136	3.651	20.379	24.030	-3.106
- Vermindering van de prestaties ingevolge maatregelen ter bestrijding van de sociale fraude en de sociale dumping (-)	11.050	0	6.446	6.446	-4.604

* realisaties tot 31/5/2017

Commentaar:

Wat de maatregelen ter bestrijding van de sociale fraude betreft, wordt de begrotingsraming in een afzonderlijke lijn vermeld, terwijl de realisaties niet geïsoleerd kunnen worden en zij in de cijfers van de prestaties verwerkt zijn onder de vorm van een vermindering van die prestaties.

Opvoiging regeringsmaatregelen

- **Assimilation de la période d'études** : Dans l'accord de gouvernement, le gouvernement s'est engagé à harmoniser les assimilations entre les différents régimes de pension. Un projet de loi et un arrêté royal visant à réformer la réglementation en matière d'assimilation de la période d'études ont été approuvés par le Conseil des ministres du 24 février 2017 et prévoient les nouvelles modalités pour les indépendants pour le rachat des années d'études, à l'instar des dispositions qui existent pour les salariés et les fonctionnaires (cotisation annuelle forfaitaire identique aux trois régimes, choix du nombre d'années à racheter, étalement du paiement, ...).

Ce dossier aura un impact positif sur les recettes de cotisations sociales, un montant de 4.112.980 euros était inscrit dans le contrôle budgétaire 2017. En raison du report de l'entrée en vigueur de la mesure, cette estimation est revue à la baisse dans les estimations techniques du budget 2017 et fixé à 2.056.490 euros .

- **Economie collaborative** : Lors du contrôle budgétaire 2016, le gouvernement a pris des mesures dans le cadre de l'économie collaborative, également appelée "économie peer-to-peer". Si le principe d'échanges et d'offres mutuelles de services a toujours existé, Internet en a facilité la réalisation via des plateformes en ligne.

Le gouvernement a voulu instaurer un nouveau régime fiscal, limiter les formalités administratives et créer un cadre simple et attractif. Les modifications fiscales et sociales ont été introduites par la Loi-programme du 1er juillet 2016.

Les recettes provenant de l'économie collaborative correspondent plus précisément à un impôt qui sera partiellement affecté au financement de la sécurité sociale des travailleurs indépendants. Elles sont intégrées dans la rubrique des "recettes d'impôt affectées" dans le budget du statut social des indépendants, sur la base de l'article 3, 4°, de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 relatif à la gestion financière globale du statut social des indépendants. Cet article prévoit que les ressources globales du statut social comprennent en "4°" d'autres revenus qui trouvent leur origine dans ou en vertu de la loi.

Il est prévu qu'un quart (25%) de l'impôt forfaitaire perçu (taux forfaitaire de 20%) soit affecté à la gestion financière globale des travailleurs indépendants. Les revenus issus de l'économie collaborative taxés en revenus divers ne seront pas communiqués à l'INASTI.

L'administration fiscale assurera l'enrôlement et le recouvrement de ce nouvel impôt, notamment via les précomptes libératoires de 20%.

Des flux financiers entre la Trésorerie et l'INASTI doivent encore être mis en œuvre, les modalités de transfert doivent encore être fixées dans un arrêté royal.

Au cours de la réunion du CGG du 22 février 2017, le GT a conclu qu'aucun montant ne pouvait être inscrit pour 2017 et qu'une mention PM devait figurer dans le budget 2017. En effet, ce n'est qu'après la clôture du cycle fiscal pour 2017 que le SPF FIN sera informé des transferts financiers destinés à l'INASTI.

Des négociations sont entamées avec le SPF finances en vue de convenir d'une méthodologie.

A noter que douze plateformes sont désormais officiellement reconnues.

